

BESKÆFTIGELSESNETVÆRKET

Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering
Att.: Anne Hedegaard / Flemming Frandsen

Randers, d. 24.09.2012

Beskæftigelsesnetværket – et landsdækkende netværk af private og offentlige beskæftigelsestilbud - har følgende bemærkninger til den konkrete udmøntning af førtidspensions- og fleksjob reformen.

Overordnet ser Beskæftigelsesnetværket reformudspillet på førtidspension- og fleksjobområdet som et positivt skridt i den rigtige retning. Beskæftigelsesnetværket kan bakke op om intentionen i reformen; at give borgere, som er ved at miste fodfæste på arbejdsmarkedet eller står helt udenfor, en større mulighed for at komme i job og dermed blive inkluderet på arbejdsmarkedet.

Imidlertid skal en lang række forudsætninger være på plads for at intentionen kan lykkes. Beskæftigelsesnetværket gør i forbindelse med reformerne opmærksom på følgende forhold som, set fra et aktørperspektiv, bør tages i betragtning i udarbejdelsen af lovgivningen og udmøntningen af indsatsen.

Rehabiliteringsteam

Målgrupperne for reformen har ofte komplekse helbredsmæssige, psykiske og sociale udfordringer, der ikke kan lindres eller løses på kort sigt og ikke af én instans eller ved én indsats. Det vil være afgørende for ressourceforløbenes succes, at samarbejdet reelt og vedvarende kommer til at understøtte borgerens vej til job, og at borgeren oplever en sammenhængende og meningsfuld indsats på tværs af regionale/kommunale tilbud og på tværs i den kommunale sektor. Det overordnede pejlemærke for hvert enkelt ressourceforløb bør være at få borgeren ind på arbejdsmarkedet. Samarbejdet og indsatserne omkring den enkelte borger skal understøtte dette mål. Det ensartede fokus er i reformen til en vis grad tilgodeset i det tværfaglige rehabiliteringsteam. Erfaringerne fra praksis viser imidlertid, at viljen til samarbejde rækker lige så langt som grænsen for eget budget! Da der ikke er forudset ændringer i myndighedskompetencerne og de finansielle disponeringsmuligheder kan de gode intentioner om sammenhæng og ensartet fokus strande i det tværfaglige team.

Beskæftigelsesnetværket opfordrer derfor til en gentænkning af rehabiliteringsteamets kompetencer, m.h.p. at skabe et forpligtende samspil mellem forvaltningerne.

Teamet og dets sammensætning og anbefalende funktion er skrevet ind i lovgivningen som en del af en fornyet sagsbehandlingsmetode med omdrejningspunkt i rehabiliteringsplanen. Det fremgår af lovforslaget, at alle sager vedr. ressourceforløb, fleksjob og førtidspension skal forelægges teamet. Beskæftigelsesnetværket er bekymrede for, at denne sagsgang vil betyde en stor administrativ byrde for kommunerne. Af lovforslaget fremgår, at kommunen afholder de administrative udgifter til rehabiliteringsteamets behandling af sager. Med den forventede sagsmængde risikerer man at trække ressourcer ud af den direkte borgerrettede indsats til en administrativ indsats, hvilket svækker udmøntningen af reformens intention.

Koordinerende sagsbehandler

Borgeren i ressourceforløb skal have én gennemgående og koordinerende sagsbehandler, som er ansvarlig for, at indsatsen foregår som planlagt. Forslaget skal sikre, at borgeren oplever kontinuitet og sammenhæng i udmøntningen af indsatsen. Reformen åbner imidlertid for, at kommunen undervejs i ressourceforløbet ud fra en konkret vurdering kan udpege en ny gennemgående og koordinerende sagsbehandler, f.eks. fra socialforvaltning, hvis hovedvægten i indsatsen er social. Beskæftigelsesnetværket finder, at muligheden for skift vil svække den målrettede, langsigtede beskæftigelsesindsats og intentionen om, at borgeren har én sagsbehandler.

Der er endvidere behov for præcisering af begrebet "koordinerende sagsbehandler", særligt med henblik på kompetencefordeling mellem rehabiliteringsteamet og koordinerende sagsbehandler.

Rehabiliteringsplanen

Det tværfaglige rehabiliteringsteam anbefaler og indstiller, men efter hvilken metode?

Arbejdsevnetmetoden erstattes i lovforslaget af en rehabiliteringsplan med udviklingssigte, idet reformen ønsker at gøre op med det hidtidige barriere-perspektiv. Det vil være afgørende vigtigt i udarbejdelsen af metoden, at sprog og perspektiver i rehabiliteringsplanen understøtter udvikling og dermed bliver et redskab til faglig dialog, dialog med borgeren, men samtidig også danner grundlag for en systematisk sagsbehandling med tydelige begreber, så retssikkerheden for borgeren tilgodeses. Der er således behov for at få præciseret metoden omkring udarbejdelsen af rehabiliteringsplanen.

Efteruddannelse i processen, der skal føre til rehabiliteringsplanen, er afgørende for at den nye indsats i ressource-forløbene kommer til at virke efter hensigten. Der vil være et behov for at opkvalificere en bred palet af medarbejdere i.f.t. tilgang og metode, ikke blot i myndighedsfunktioner, men også i udfører leddene, således at en fælles forståelse for at holde fokus på udviklingen af ressourcer fastholdes. Beskæftigelsesnetværket anbefaler, at der tages afsæt i arbejdsevnetmetodens oprindelige ressourceorienterede fokus i alle indsatser og i hele borgerens ressourceforløb:

1. Fokus på ressourcer
2. Fokus på udvikling
3. Fokus på job
4. Hurtig afhjælpning af barrierer
5. Fokus på borgerens ejerskab til sit forløb

Hurtig og effektiv behandling

Systematisk samarbejde med regionens kliniske funktion i rehabiliteringsteamet i forbindelse med indstilling til ressourceforløb, fleksjob og førtidspension vurderes positivt, idet samarbejdet kan medvirke til at sikre faglig bredde i den sundhedsmæssige indsats. Fælles sprog og begreber omkring udvikling af ressourcer til job og arbejdsmarked på tværs af behandlingssektoren og de kommunale indsatser vurderes ligeledes positivt.

En stor del af de borgere, der vil få et ressourceforløb, har psykiske lidelser. Det vil være afgørende for resultaterne at borgerne i ressourceforløbene får tilbudt en effektiv, hurtig udredning samt behandling af deres psykiske sygdom, hvis forløbet skal virke optimalt. Rigtig mange steder opleves ventetid på psykiatrisk og psykologisk behandling som én af de største barrierer for at borgerne kan komme videre i deres liv og med job. En effektiv sammenhængende og resultatskabende indsats beror således også på en oprustning af kapaciteten i regionernes behandlingspsykiatri. Beskæftigelsesnetværket opfordrer til at udvidelse evt. omprioritering af behandlingsindsatsen, særligt på det psykiatriske område, medtænkes i følgevirkningerne af reformen, alternativt hvorvidt en prioritering af målgruppen for ressourceforløbene kan overvejes.

Tilskudsordning til fleksjob

Den nye fleksjobordning bygger på at der skal skabes plads på arbejdsmarkedet til personer, der har begrænsninger i arbejdsevnen. Ordningen bygger på, at arbejdsgiveren alene skal betale for det arbejde, der bliver udført, hvilket forudses at gøre det mere attraktivt for arbejdsgivere at ansætte medarbejdere med en lille arbejdsevne. Beskæftigelsesnetværket noterer det som positivt at ordningen tilgodeser den gruppe fleksjobbere med de svageste jobforudsætninger. Det vil imidlertid være væsentligt at der fastsættes en nedre timegrænse eller anlægges kriterier for vurdering af arbejdsevnen, der gør det klart, om der vil være grundlag for fleksjob.

Det foreslås, at de nærmere regler om løn- og ansættelsesvilkår i den nye fleksjobordning skal udmøntes lovgivningsmæssigt af aftalepartierne med respekt for de overenskomstmæssige aftaler på området, herunder de sociale kapitler, lokale bestemmelser m.v. Arbejdsmarkedets parter og aftalepartierne inddrages i den konkrete udmøntning.

Der er i dag langt fra jobs nok til personer med nedsat arbejdsevne. Beskæftigelsesnetværket finder det derfor afgørende for inklusionen, at virksomhedernes inddrages forpligtende i udarbejdelsen af en inklusionsstrategi i ovennævnte forhandlinger.

Med venlig hilsen
Beskæftigelsesnetværket

Thomas Borup
Formand